

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Leuven Adaptation of the Rumination on Sadness Scale (LARSS)

Filip Raes¹ & Patricia Bijttebier²

ORIGINELE REFERENTIE

Raes, F., Hermans, D., Williams, J.M.G., Bijttebier, P., & Eelen, P. (2008). A “triple W”-model of rumination on sadness: Why am I feeling sad, What’s the meaning of my sadness, and Wish I could stop thinking about my sadness (but I can’t!). *Cognitive Therapy and Research*, 32, 526-541.

DOEL

De LARSS is een zelfrapportage-instrument en meet ruminatief denken ten aanzien van neerslachtigheid bij respondenten van 18 jaar en ouder.

BESCHRIJVING

De LARSS bestaat uit 17 items en is opgebouwd uit drie subschalen: Causale Analyse (5 items), Begrijpen (6 items), en Oncontroleerbaarheid (6 items). Aan de hand van een 5-puntenschaal, gaande van *helemaal niet* (1) tot *heel vaak* (5), geven respondenten aan hoe vaak ze datgene doen wat elk item beschrijft wanneer ze zich droevig, neerslachtig of gedeprimeerd voelen.

ACHTERGROND

De LARSS is een uitbreiding van de oorspronkelijk als unidimensionaal opgevatte Rumination on Sadness Scale (RSS; Conway et al., 2000). Factoranalytisch onderzoek gaf echter aan dat een 3-factorenmodel beter de structuur van de

1 Centrum voor Leerpsychologie en Experimentele Psychopathologie, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven

2 Onderzoeksgroep Klinische Psychologie, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven

Correspondentieadres: Filip Raes, KU Leuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Centrum voor Leerpsychologie en Experimentele Psychopathologie, Tiensestraat 102; B-3000 Leuven, België. Tel +0032 (0)16 32 58 92, Fax: +0032 (0)16 32 60 99, e-mail adres: filip.raes@ppw.kuleuven.be

RRS weerspiegelt (Raes et al., 2008). Verder bouwend op die 3-factorenstructuur werden vier van de oorspronkelijke items geschrapt en acht nieuwe toegevoegd om de drie overeenkomstige subschalen psychometrisch te versterken, wat resulteerde in de LARSS.

AFNAME EN SCORING

De LARSS kan afgenomen worden in 5 tot 10 minuten. Er zijn geen omkeertems. Optellen van de scores op de items 2, 3, 12, 17 en 21 geeft de score voor Causale Analyse; de subschaal Begrijpen bestaat uit de items 5, 9, 10, 11, 15 en 19; de subschaal Oncontroleerbaarheid omvat de items 1, 4, 14, 16, 18, 20. De vier niet-gerecupereerde RSS items staan ook in de lijst, waardoor het totale aantal items 21 bedraagt; slechts 17 van deze items behoren tot de LARSS.

PSYCHOMETRISCHE EIGENSCHAPPEN

Normen

Het originele artikel rapporteert gemiddeldes van 14.6 ($SD = 4.3$), 13.9 ($SD = 4.9$), en 15.9 ($SD = 5.7$) voor de respectieve subschalen Causale Analyse, Begrijpen, en Oncontroleerbaarheid in een steekproef bestaande uit Vlaamse studenten ($N=219$). Niet-gepubliceerde gemiddeldes voor een groep opgenomen Vlaamse depressieve patiënten ($N=22$) bedragen 18.9 ($SD = 4.3$), 19.4 ($SD = 5.4$), en 22.6 ($SD = 5.0$).

Betrouwbaarheid

De drie subschalen hebben een goede interne consistentie (Cronbach's alpha): .87, .85, en .91 voor respectievelijk Causale Analyse, Begrijpen, en Oncontroleerbaarheid (Raes et al., 2008).

Validiteit

Raes et al. (2008) rapporteren matig tot hoge positieve correlaties tussen de scores op de drie subschalen en scores op de RRS (convergente validiteit). Ook correleren LARSS scores op verwachte wijze met de ernst van depressieve klachten (BDI) en de neiging tot het onderdrukken van gedachten (thought suppression). De subschalen intercorreleren matig tot sterk ($\geq .62$). Partiële correlaties, waarbij gecontroleerd wordt voor de andere twee LARSS-subschalen geven aan dat enkel scores op de subschaal Oncontroleerbaarheid significant positief gecorreleerd blijven met BDI-scores; enkel voor Causale Analyse blijven de correlaties significant met de (relatief adaptieve) reflectie subschaal scores van de Ruminative Response Scale (RRS; discriminante validiteit). Het geheel van bevindingen suggereert dat de subschaal Oncontroleerbaarheid

een relatief maladaptief aspect van ruminatie meet (zie ook Raes & Williams, 2010; Vanhalst et al., 2012).

GEBRUIKSWAARDEN

De LARSS werd tot nog toe enkel in onderzoek gebruikt. We zien echter geen redenen waarom de LARSS ook niet in de klinische praktijk gebruikt kan worden. Vooral de subschaal Oncontroleerbaarheid, die een relatief schadelijke component van ruminatie blijkt te meten, lijkt daarbij interessant. Zo geeft recent onderzoek bijvoorbeeld aan dat de mate waarin individuen 'mindful' in het leven staan niet zozeer verband houdt met het feit of men al dan niet rumineert (Causale Analyse en Betekenis scores) dan wel met de mate waarin het rumineren oncontroleerbaar is (scores op subschaal Oncontroleerbaarheid) (Raes & Williams, 2010).

BESCHIKBAARHEID

De LARSS kan kosteloos bekomen worden bij Filip Raes (filip.raes@ppwkuleuven.be).

LITERATUUR

- Conway, M., Csank, P.A.R., Holm, S.L., & Blake, C.K. (2000). On assessing individual differences in rumination on sadness. *Journal of Personality Assessment*, 75, 404-425.
- Raes, F., & Williams, J.M.G. (2010). The relationship between mindfulness and uncontrollability of ruminative thinking. *Mindfulness*, 1, 199-203.
- Vanhalst, J., Luyckx, K., Raes, F., & Goossens, L. (2012). Loneliness and depressive symptoms: The mediating and moderating role of uncontrollable ruminative thoughts. *Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*, 146, 1-2, 259-276.